

Ese de două ori în septemana: Joi-a și Do-
minică; era când va pretinde importanța
materielor, va esi de trei sau de patru ori
în septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:

pe anu întregu . . . . . 8 fl. v. a.
diugetate de anu . . . . . 4 fl. v. a.
patrariu . . . . . 2 fl. v. a.

pentru Romania și strainatate:

pe anu întregu . . . . . 12 fl. v. a.
diugetate de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespun-
dinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune
Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa
si corespondintiele, ce privescu Redactiunea,
administratiunea sau speditiura; câte vor fi
nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime
nu se vor publică.

—XXX—

Pentru anuuncie si alte comunicatiuni de in-
teresu privatu — se raspunde câte 7. cr. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu.
Pretulu timbrului câte 80 cr. pentru una data
se antecipa.

Pesta, in 10/22 novembre 1871.

Crisea ministeriale din Cislaitania, dupa atâte combinatiuni si consultatiuni cu toate nuansetele partitilor, in fine pare că e aproape a se rezolve, dupa cum se rezolvu cestiunile cele mai importante aici in Austro-Ungaria, adica prin o noua experimentatiune care nimeni promite durabilitate si stabilitate.

Dupa ce s'a retrasu Kellersperg, caruia nu-i succesa să combine unu programu acceptabilu si să compuna unu nou cabinetu, veni principele Adolfu Auersperg, si in câteva zile consultandu-se cu deputatii „fidelel constitutiunii”, — si ascultandu opiniunile lui Andrássy, despre care se scie că e pentru o multitudine numai a lesilor si pentru sustinerea de altmintrelea a constitutiunii actuale dualistice „cu ori ce pretiu”, — in fine substernu programulu seu monarchului, care se dice că i-a datu dejă aprobatiunea mai nalta, si asa pentru noul cabinetu ar fi in combinatiune urmatoarele persoane: Auersperg, presedinte, — Lasser, interne, Chlumetzky, agronomia, Glaser, justitia, Unger, fora portfoiu, ér pentru ministeriulu de comerciul si de finantia se cerca inca persoanele.

In Bucovina, specialu in biserica noastră din aceea frumoasa patria a lui Stefanu celu mare, se prepara in ascunsu — lucruri, pre cari nu le potemu numi de câtu in celu mai mare gradu straine si instrainatorie.

Minunatu! De multi ani dlu eppu Hacmanu, ca unelta orba si vile a contrariilor tiei si chiar ai biserice, lucra pe mana acestora contrari, cari — asa se vede, l'au coruptu cu promisiuni magnifice ambitiunii lui personale. Cu ajutoriulu Santiei sale se tienu vinctate de guvernii si se risipescu fondurile religiozari, si totu prin ajutoriulu Ssale se tiene injugata ortodossia din Bucovina — unu regiuu si absolutismu strainu!

Si pentru ca pecatulu in acea frumoasa eparchia se se instalede pre generatiuni inainte, strainii contrari biserice si natiunii romane, inspirara peccatosului Veteranu ambitiunea de a se face Metropolitu. Intru inceputu era vorb'a d'o archiepiscopia si cu unulu ori duoi eppi titulari numai pentru Bucovina; mai apoi cimenii — câtu de slabi, se rusinara de lume si se lasara de acestu planu ridiculu.

Veni la Min. cultelor in Cislaitania din Iricek, patronulu si amagitoriulu printelui Hacmanu; si — ce se vedi! Descocira acum unu nou planu, inca si mai abnorme: o Metropolia ortodossa in Cislaitania, adica pentru Bucovina, Dalmatia si cei putieni ortodossi noradici.

Acestu planu n'are alta principala intentiune de câtu, d'a feri pre Bucovina de fondurile ei de influentiele ortodossilor noradici si autonomi ai Transilvaniei, spre a se separa pentru totdeun'a pre manii Bucovinei de romanii Ardeleni, natieni si Ungureni, ér manipularea intraria cu averea cea mare a fondului regimariu din Bucovina d'a o asecurá pentru pururia guvernului nemtiescu din Bucovina!

In desiertu unii patrioti ai Bucovinei starnira din toate puterile la Hohentwiel pentru ca să impedece acea mesura de nebuica; indesiertu c. Hohentwiel cu unu sa se se fia ingagiata a impedece, si totusi sub 12/24 sept. a. c. MSA scrisa sanctiunundu in principiu acele lucruri.

Dar dlu eppu Hacmanu inca de mai înainte se preingrigise ca acestu misera-
tu fetu alu intrigei se nu intempine

vr'o pedeca si greutate din partea consistoriului seu; din care cauza inca pana a aflá cineva de acestu planu, Ssa sub varie preteste suspinse de la functiune pre ambii membri romani si firmi in caracteru barbati din consistoriu!! Atât'a dracia incepe in nim'a unui arhieru-unelta!

Acum că Iricek, dusimanulu de mörte alu romanilor, s'a dusu pe copca, barbati biserice si ai natiunii noastre din Bucovina trebue toti din toate partile să se impulpe si să proteste cu tota energi'a in contra unui jugu nedemnu si ne-canonicu ce este se se croiesca bisericei romane din Bucovina. —

Din Romania putiene avemu de insemnatu; Camer'a reprezentativa in fine s'a completatu si acuma si-a inceputu lucrarile sale, inainte de toate votandu la mesagiulu domnitoriului o adresa câtu se pöte de loiala guvernului si „cu devotamentu catra tronul si dinastia.”

Cestiunea cailoru ferate din Romania pare că a intratu dejă in stadiulu solutiunii ei finali; a nune aflamu că detentorii de obligatiuni s'au formatu in comitetu de actionari, si depunendu-si obligatiunile lor, in valoare de preste 125 mil de franci, la Banc'a de scomptu si la Bleichröder in Berlinu, au avisatu dejă guvernulu Romaniei, că vréu să intre in negociatiuni pentru realizarea unei noue concessiuni de cale ferate, — si aceste negociatiuni au si efectuitu formularea unui proiectu de concessiune, despre care o scire mai recinte de la Bucuresti ni spune cu positivitete, că in principiu este primitu de majoritatea Camerei reprezentative, — apoi din partea senatului nici că mai pöte fi vr'o indoiela.

Partia opozitionala in sa ne mai avendu nici o incredere in straini, cari pentru Romania s'au descreditatu cu deplinatate, din principiu combata toate intreprinderile strainilor, de aceea acuma la a 11-a ora vedemu că si in Romania s'a deceptatu spiritulu de asociatiune si intreprindere, despre care mai nainte nici vorba nu se facea.

Asia cu cea mai placuta surprindere vedemu discutandu-se in unele foi din Bucuresti urmatöri'a propunere patriotica a diariulu „Columna lui Traianu,” care suna astfelu:

„Comercitiu, industriasi, capitalistii romani de prin districte, in intelegere cu autoritatile comunale locale, se se grabesca a face intruniri, consultandu-se cu totii si constituindu-se in mici companie partiale, cari se cöra apoi, sub garanti'a Statului romanu, concessiunarea diferitelor sectiuni ale cailoru ferate, remase nefacute seu neispravite de catra Stroussberg.”

In curendu vomu vedé deca Camer'a Romaniei va fi atâtu de prudinte si patriotica, pentru ca se scio asecurá interesele Romaniei contra nesatiilor intreprindetori straini si alti cavaleri de industria, cari mereu exploatédia si storcu veniturile mari ale statului romanu. —

In catro se mergemu?!

De unu timpu in cöci se pöte observá o confusiune si o ametiela extraordinaria — in toate partile locuite de romani, atâtu in tiele si provinciile de sub sceptrulu austro-ungaru, câtu si in Romania libera.

Asemene confusiune si ametiela periodica in vietii nostra politica-natiunale am observatu dejă mai adese ori, dar totdeun'a am potutu vedé, că acesta confusiune numai atâtu timpu are se tienu, pe câtu ne-am uitatu de adeveratele nostre interese natiunale, si pe câtu timpu am mersu orbisii — desi cu buna credintia pöte — dupa promisiunile efemere si amagitorie ale contrariilor nostri.

Indata ce am statu pe locu, indata ce

am cugetatu cu deplina seriozitate, si orientandu-ne a supr'a situatiunii in carea am ajunsu, — cu unu cuventu, devenindu noi érasii la cunoscentia adeverului, la cunoscentia adeveratelor nostre interese, numai decatu a peritu intunereculu, a peritu ametiela si confusiunea inspaimantatória, — si la momentu ne-am intorsu érasii la calea de mai nainte, ce ni-a aratat'o si prescrio sentiulu necesitati de a traí, de a traí pentru noi, ca natiune, prin proprietele nostre sacrificia, fora de cari nu pöte fi essistintia, — nu pöte fi vietia.

Pre scurtu, — trebue se recunoscemu că numai atunci suntemu in confusiune, candu nu mai suntemu in stare, seu nu mai vomu se ni cunoscemu — adeveratele nostre interese, pentru a caroru realizare firesce, se receru sacrificia mari, — si mai bucosu sacrificiamu si interese, si consciintia, si convictiune, numai ca se potemu avé — unu traiu mai usioru, care la totu momentulu si la totu pasulu ni se ofere din partea acoloru ce vréu se dispuna de noi pentru sine, — cari ne exploatédia si necontenitu lucra contra intereselor nostre natiunale, adica vitali.

Cine va primi unu favoru personale din mana coloru ce ne ataca mereu in drepturile nostre cele mai sante, in drepturile nealenebili de essistintia, — acela nu pöte pretinde că se lupta pentru essistintia si onörea natiunii sale. —

Cine se va asociá cu aceia ce mereu ne insulta si persecuta pentru că ni iubimu natiunaltatea, precum si-o iubescu si ei pe a loru, — cari ne tacédia de criminali pentru aceea, ce la ei — a virtute: acela nu pöte dice că s'a insocitu cu amicii nostri pentru binele nostru. —

Cine va avé curagiulu se ne indemne ca se ni aplecámu capulu neamicilor nostri de principia si tendintie, — si se ni subscriemu noi insine sentintia de neapabilitate de vietia propria, numai pentru ca se potemu vegetá — din gratia coloru ce nu ne potu suferi langa sine si cu sine, de câtu sclavi supusi scopurilor lor: acela nu se pöte numi romanu adeveratu.

Cine se va lapeda de natiune, ca atare, de mana sa dulce si naturale, carea dupa legea firei numai si-o si l'a potutu nasce, — se va lapeda pentru ca se se inhamedia la carulu de victoria alu poteriloru dilei: acela nu se pöte aflá pe calea naturale a sa.

De altmintrelea raspunda la acestea pe consciintia lorucurata — toti acei ce dicu că natiunea romana nu mai voiesce se ne asculte pe noi cestia, cari necontenitu strigamu: „fiti cu veghiare, cu perseverantia, cu credintia in sant'a dreptate, căci avemu o lupta crancena, suntemu amenintati din toate partile, chiar si de acolo de unde dupa firea lucurilor ar trebui se fimu spriginiti; dar că de la noi depinde victori'a causei nostre, — noi insine ni potemu asecurá vietia si prosperarea, si mai vertosu noi potemu a ni accelera mörtea eterna!”

Raspunda acei intiepti ai natiunii, — precumu se credu a fi, — deca e adeveratu aceea că „natiunea romana s'a obozitu de luptele continue cari i-au secatu poterile si au deservat'o cu deplinatate,” — si prin urmare, că — natiunea vré se aiba „pace si odihna”, — se puna mana pe inim'a lor romana deca o mai au, si se marturiscesca pe consciintia loru că natiunea romana intr'adeveru e atâtu de slabita si deservata, câtu o tulbura chiar provocările si imbarbatările pentru deceptare si lupta de vietia, — că ea voiesce se dorma pentru ca se si recreedie poterile, de e cu potintia, seu — se adorma pentru totdeun'a, deca acést'a i va fi sörtea, — si deca am audí o asemene declaratiune desperata, am lasa-o in pace, se dorma — seu se adorma.

Da, am lasá pe biét'a natiune ca se dorma si se adorma, — — — si noi am cautá „noroculu” nostru, căci numai pe norocu ne mai potemu hasá in asemene casu, ni-am cau-

tá noroculu in alte partii, pre la usile strainilor, pe sub ferestile coloru ce banchetédia de bucuria cöci — natiunea romana e pe mörte. —

Dar nu, — noi nici o data nu ne-am despartit de natiune, de sinulu mamei nostre, pentru ca se cersimu favoruri de la neamicii nostri, — noi am fi cu dens'a pana la ultim'a ei respiratiune, — am ascultá toate palpatatiunile ei, — si candu am vedé că o ooplescesce „somnia adencu”, — i-am strigá din toate puterile cu poetulu: „Descépta-te din somnulu celu de mörte!”

Ei, dar se nu ne infiorámu asia tare, se nu strigámu cu vöcea desperatiunii că s'a finitu cu natiunea romana; — de örece acést'a, dupa opiniunea nostra, e inca plina de vietia, si vré se traiesca inca, — dar nu din gratia altora, din bun'a vointia a domniloru de la putere — usque ad beneplacitum eorum, — ci vré se si asecure o adeverata vietia, vietia natiunale, vietia cu onöre — prin proprietele sale forte, — căci asiá ceva nu se pöte dobandi prin gratia, — asemene lucruri — nu se dau de poména!

Mai avemu in sa o intrebare se adresámu domniloru respectivi, cari mai alesu de unu timpu in cöcia, meren ni totu töca la urechia că, natiunea romana nu mai vré se scie de „politica pasivitatii,” (care a adus'o — dupa cum ni-o spunu domniloru — la sörtea deplorabile de astadi,) — ci e resoluta a pasi de aci incolo „pe terenulu activitatii,” adica a se inchiná vointiei coloru de la putere, cari conducu adi destinatiunile poporaloru — pe unu timpu nedeterminatu, căci nime nu scie, ce va aduce fidu'a de mane; — am intrebá pe acesti intiepti barbati de statu că: cine e caus'a decadintiei nostre natiunale? — cine a adusu pe natiunea romana la sörtea deplorabile de astadi? — cui avemu de a multiamí că ne-a molipsitu atrainismulu pana intr'atata, încatu nu mai suntemu in stare se mai sustienemu nici macar speranti'a pentru noi insine? — si in fine, care este caus'a principale de am seracitu atâtu de grozavu materialmente si moralmente?

Raspundeti-ne la toate acestea fora nici o siovaire, — fora nici o sfiela că ve vor audi omnipotenti dilei, se ni vorbiti francu si dreptu, fora nici căta mistificare si rabulistica, se ni vorbiti ca si candu ati stá naintea lui Ddieu si ai fi liberi de ori ce impressiune seu presiune, — si noi vomu admirá talentulu domniloru vöstre, deca ni veti poté demonstrá că la toate acestea caus'a principale — este politica nostra natiunale, cea gresita, fiindu că suntemu opozitionali si nu ne supunemu de buna voia neamicilor nostri, — politica pasivitatii, care astépta din partea contrariilor unu terenu onorabilu pentru ca se potemu pactá cu onöre, ca natiune facia de natiune, ca factori egalu indreptatiti, ér nu ca heloti supunendu-ne suprematiei neratiunabile dominante.

Dar ce se mai asteptámu unu respunsu sinceru, din inima, candu nu suntemu instare nici macar o iota se pronunciatu cu temoiu, de ore ce la momentu trebue se vi se inclucedie gur'a, si — se vi ascundeti rusinea cu sofisme.

Intr'adeveru, trebue se fia cineva forte naivu si scurtu la vedere, seu cu totulu datu reului si fora de consciintia, fora rusine chiar, pentru ca se pöta esi la lumina lumii, spre a strigá in gur'a mare, că natiunea romana e atâtu de ticalösa, atâtu de fora judecata si vertute, că mai bucosu asculta de cei ce se sillescu a o molcomi cu promisiuni desierte si a o adormi, — de câtu de acei ce necontenitu o indemna se nu si parascesca credintia sa, viitoriu sea, pentru cine scie ce favoruri efemere.

Dar noi inca am fi pré naivi, deca am poté crede unu momentu macar, că acesti domni ar poté avé intentiuni sincere facia cu natiunea, — de öre ce de comunu se scie, că densii iéu numele natiunii in desiertu, — si numai se folosescu de ea, pentru de a face treburu personali, a se inaltá pe cont'a natiunii, — si de aceea acesti domni de regula —

fericirea națiunii o mesura după starea lor proprie personale, — căci îndată ce și-au ajuns scopul, pentru care s'au luptat cu energie, îndată ce și-au ascurat un prestigiu personal, care totu deodată li imple și pung'a, numai de câtu îi audim trîmbîtiindu în tôte partile că — *acuma națiunea e pe deplin fericită!*

Astfelu standu lucrurile, astfelu cugându noi celu putienu, după cea mai curată conștiința noastră nu putem face, de câtu a urma cu tôte serioșitatea și barbat'a pe calea noastră de până acuma; ér onoratu și luminatu nostru publicu celu mare — lasâmu sè judece și sè aléga între noi și între cei de alta parte.

Lupt'a și program'a cehiloru,

(v.) de la 1860 și până astadi, până la caderea lui *Hohenwart*, a fostu inaugurat'a și s'au urmatu totu pe bas'a dreptului lor istoricu. Pe acésta basa celelalte națiuni asuprite, nu tôte, ba cele mai putiene poteau sè oupe terenu și sè lupte cu ei împreuna.

De aci a nume trebuie splicatu că noi românii până acuma nu ne-am aflatu în solidaritate, celu putienu nu în deplină și formale solidaritate cu — *federalistii*.

Dejá la respingerea planului de complanare alu cehiloru, unele organe și unele persoane conducetorie ale lor au anunțiatu că — de aci în colidă *bas'a istoricu nu mai ajunge și nici nu se va mai susține, ci se va ocupá terenu politice naționalu*.

Acésta este terenu nostru, este bas'a și program'a noastră, de la 1849; aci deci ne vomu intalni, și de pre acésta basa — totu ataculu, totu pasulu înainte, ce-lu face un'a sèu alt'a parte confederat'a prin impragurări și principia, va face, trebuie sè faca sorvitia tuturor celorlalte părți.

Armele sèu argumentele cehiloru, scóse pan' aci din magazinulu loru istoricu, nóa romaniloru, în alu lor propriu întiolesu luate, nu ni faceau nici unu folosu, din contra ni stricau; argumentele luate din drepturile fundamentali, inalienabili ale ómeniloru și poporiloru, folosescu — desarmandu și respingendu pre tiranii dreptului istoricu — tuturoru popóriloru apesate.

Ca de esemplu citâmu buna óra din *Nar. Listy*, urmator'a sentința: „*Națiunea cehicu și ori care alt'a are dreptulu naturale innascutu, d'a se apéré ea insasi. Astadi candu voi (némentio magiariloru) ni-ati dechiaratu rebelu la mórte și viața, voi n'aveți dreptu a întrebá, că cu ce felu de medilóce ne vomu apéré noi contra talhariloru nostri.*”

Ce cuprinde acésta sentința cehicu?

Nemicu de câtu indegetarea unui dreptu naturalu, ce compete, — nu numai compete, ci chiar isbucnescu din firea fie-carui omu și poporu cu conștiința de sine, *dreptulu d'a se apéré cu ori ce posibilu medilóce contra atacatoriloru vietii și demnitáti sale*.

Acésta arma deci, ori de câte ori se aplica, macar de care parte ar fi ea folosita, lovesce și pentru noi. —

Si acésta aparițiune este o impunetória semnatura a timpulu, a supr'a careia atragemu tôte atentiunea publiculu nostru. —

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei represent. din 17 nov.

Astadi a vorbitu pentru antaia data contele Petru Pejacsevics, ministrulu Croatiei și alu Slavoniei, în parlamentulu unghurescu, respundendu la interpelatiunea lui Irányi în caus'a amenarii de repetite ori a Dietei Croatiei. — La începutulu siedintiei L. Szögyényi presenta reportulu comisiunii petitiunarie, în care se propune: Petitiunea orasiului Pesta în caus'a proieptulu de lege pentru industria sè se tiparésca, sè se imparta între ablegati și la desbaterea proieptulu concerninte sè se íe în consideratiune. — Se primesce. După acésta se scóla ministrulu Croatiei și dice: „On. casa! Inca în 15 sept. dl'u ablegatu D. Irányi m'a interpelatu în caus'a amenarii Dietei croate. Desi tienu că — acésta cestiune ca un'a puru croata, nu apartiene competintiei acestei Camere, totusi voi respunde la întrebarea dlui ablegatu cumca — da, escelenti'a sa banulu Croatiei inca-si are partea sa la amenarea Dietei. Dreptulu d'a amená Diet'a este unu dreptu nedisputabile alu coronei, de câte ori afla ea acésta de bine; de alta parte insa mersulu delibarariloru comune nu s'a împedecat de felu prin acésta amenare, mandatulu ablegatiloru Dietei croate durandu pana candu Diet'a a alesu altii noii.” — Respondendu aceste luminatulu contu, protestéda contra interpelarii în afaceri puru croatice, cari nu se potu desbata în Camer'a Ungariei.

Sè utielege că interpelantele Irányi n'a potutu sè fia multiamitu cu responsulu ministrulu fora portfoiu, dar partid'a guvernului, loiala cum este ea, se multiamescu cu tôte enunțatiunile oraculu de la — Pesta, și deci responsulu se íe spre sciința. —

Urma spre desbatere legea colonistiloru. §.-ulu 6 în privint'a modululu de rescumperare, precum și §§. 12—15, cari stau în strinsa legatura cu punctulu acésta, se aviséda comisiunii financiare spre nóua desbatere și formulare; cele lalte puncte se primescu fora modificari essent'ali. — În siedinti'a de manedi se va

desbata proieptulu de lege în privint'a industriei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 18 nov.

Se deschide la 10 óre. După acésta și autentificarea protocolulu siedintiei precedentu, referintele comisiunii petitiunarie M. Ürményi presenta list'a 48 a petitiuniloru deliberate de comisiune. Se va tipari și pune la ordinea dilei. — Referintele comisiunii economice P. Térey substerne bugetulu casei pre lun'a lui novembre. —

Se trece apoi la ordinea dilei, carea este proieptulu de lege în privint'a industriei. — Referintele comisiunii da 15 A. Érkövy vorbesce cu aventu despre valórea lucrulu; în timpulu nostru — dice densulu — alu carui proverbiiu este „timpulu e banu,” nu este mai frumósu litera de nobilitate decâtu — morulu; — acésta eliberare insa se face adi numai prin introducerea libertatii industriale. Referintele aréta principiale ce le-a aplicatu comisiunea de 15 în proieptulu de lege. Libertatea absoluta în lucru; regularea relatiuniloru între lucratori și datatorii de lucru pre bas'a dreptatii și ecitatii; organizarea liberala a autoritatii pentru industria; separarea dispusetiuniloru în privint'a lucratoriloru din fabrice și a manufacturiloru, — acestea sunt liniamentele principale, pre cari e basatu proieptulu de lege; ilu recomand'a caseispre primire în testulu comisiunii de 15.

I. Rannicher vorbesce într'o introducere generala despre insemnatatea culturai poporulu pentru conservarea nationalitatii, pentru essistint'a și viitorulu statulu; în Ungaria domnescu în acésta privint'a cele mai triste relatiuni, diumetate din locuitorii tieriei nesciindu scrie și ceti. Corigendu aceste relatiuni, se adevéresce cuvintulu lui Szechenyi: „Ungaria n'a fostu, ci va fi.” Totu acestu mare barbatu a diu: „Nu e destulu, a face la legi, acestea trebuie sè fia iubite și respectate de poporu!” (Sublimu! Legea de nationalitate insa póte óre s'o iubéca și stime poporulu romanu, candu ea i denéga essistint'a naintea lumii, ilu decreta de mortu, — numai națiunea magiara recunoscendu-se de națiune política?! — Uniunea Ardealulu, acestui stramosiescu pamentu alu romaniloru și pe care si astadi maioritatea absoluta a locuitoriloru este romana — acésta uniune creat'a în contra vointiei întregi poporatiunii romane, póte fi ea respectata și recunoscuta de lege constitutiunala?! Vedeti, magiariloru, ce rei patrioti sunteti, voi vedeti, cum uitati și despectati sentintiele sante ale celoru mai mari și mai întiepti patrioti ai vostri! Elkarsult nép — vi-a diu poetulu. Intr'adeveru!

Report.) — Rannicher face apoi istóri'a libertatei industriale în Anglia, Francia, Belgia, Prussia, Hollandia și Suițiera, trecendu apoi la istóri'a legelativei în Ungaria, — în fine recomanda proieptulu de lege spre primire de basa a desbaterii specialu, pentru că e basatu pe principulu libertatii industriale. Cas'a primesce proieptulu de lege în testulu comisiunii de 15 și procede la desbaterea speciala, în care se delibera în siedinti'a de astaid 10 §§. ceia lalti se vor desbata în siedinti'a de poimane, redicându-se cea de astadi la 1 1/2 óra. —

Lugosiu, în 2/14 noemvre.

(Cum cugetâmu noi pre aici despre referintiele noastre cu magiariloru) Noi românii mai nainte sè ne întrebâmu déca este în noi putere de vietia și voint'a de a fi; de a fi noi ai nostri, pentru noi; scopu propriu ér nu unéta strainiloru??

Déca avemu atari poteri, acelea trebuie devoltate și essercitate atâtu în activitate, câtu ai în passivitate.

Déca vremu activitate, e de lipsa, ca poporulu romanu sè fia recunoscutu de faptere în Ungaria, sèu celu putienu sè fia chiamatu la dieta pre temeiuu unel legi electorali — juste, umane, ecuitabili, cum ne-am dedatu a dice.

Cea mai mare încredere a poporulu romanu a fostu în Ardeleni cunoscendu pusetiunea lor — topografica, etnografica și política; insa ei se amagira cumplitu, candu intrara în diet'a Ungariei printr'o lege de alegere, de câtu caroa mai afurisita n'a vadiutu lumea, și aceia cari siedura în dieta, și după actulu încoronării, vor respunde o data înainte națiunii.

Aci e pecatulu magiarulu și aci e smint'a nu a romanulu, ci a unor'a din romani; și pana ce acestu pecatu nu se va sterge, romanulu împinsu de pe terenu dreptulu, în cadrulu constitutiunii magiare n'are potint'a d'a se luptá pentru dreptulu seu.

Căci ce terenu de dreptu are romanulu în Transilvania, candu în orasia, pe unde sunt magiariloru sèu sasii în maioritate, 3,700 de suflete alegu unu deputatu, și în comitate unde sunt românii în maioritate, 50,000—100,000 de suflete alegu unu deputatu.

Pana ce guvernulu Ungariei sustione astfelu de lege în Transilvania, aréta ca și cu pumnulu, că romanulu nu vré sè-i dee drepturi, ci sè-lu batjocuréca; și aréta, că cu romanulu nu vré sè se impace.

Standu lucrulu asiá, poporulu n'are prospectu de impacatiune și în urmare n'are detorint'a, ba nici posibilitatea de activitate política facia de magiariloru; activitatea sa deci nu-i remane de câtu sè o întrebuintieze în alte directiuni pentru sustinerea sa.

FOISIÓRA.

Intru memori'a lui EMANUILU LOGOETHI.

(† în 1. noemvre 1871.)

Abiá a fostu ascunsu pamentulu Bucovinei în sinulu seu viet'i'a unui june plinu de speranție (Dr. Georgiu Vasileco, fratelui vredniculu capitanu actualu alu tieriei), și nesatiós'a mórte vine sè socore o nóua victima din sinulu celoru mai bravi și mai talentati tineri, a supr'a cárnia priviá cu mandria atâtu parinti și numerósele sale rudenie, câtu și cu totu dreptulu intrég'a tieria; par'că s'a conjurat'u și tiranulu Orculu spre a ne împedecá în desvoltarea nationala și a ni îngreuiá revindicarea pusetiunii ce ni se cuvine în vechi'a noastră patria, — tocmai unde avemu atâta lipsa de barbatu luminati în genere, și în specialu de ómeni cu caracteru și devotati patriei și binelui poporulu! Câtu de mare perdere este mórtea acestui june pentru caus'a bucovinena, o potu pretiui pe deplinu numai cei ce i-au cunoscutu mai de aprópe spiritulu, intentionile și nisuintiele inimii și a vointiei sale resolute. Fia-mi deci iertatu de a-mi implini, în numele celorlalti amici ai sei, o detorint'a mica și ultima de amicu și compatriotu, aducendu aici putiene cuvinte într'u amintirea lui. —

Emanuilu Logoethi, uniculu și ultimulu fiu alu familiei contesci romane de acestu nume, fú nascutu în Sirentii-de-diosu, în Bucovina, la anul 1848. Prim'a crescere o prini de la instructori straini, după cum erá datin'a în Bucovina; totusi conducerea intielépta meci sale, unei fiice demne din famili'a Co-

stinesciloru, restranse tôte influintiile și încercările instructoriloru sei, și mai tardiu ale profesoriloru gimnasiali, de a-lu instrainá de națiunea sa. Studiale gimnasiale le facú în gimnasiulu din Cernauti, distingendu-se în anii din urma prin traducerea în romanesce a unor piese teatrale și prin compunerea mai multoru disertatiuni istorice și filosofice, cari insa nu le dede la lumina. De asemenea dedú elu primululu impulsu spre formarea unei societáti de lectura a stud. rom. gimn. Cernautieni și contribuí forte multu la infiintiarea ei.

Dupa absolvirea cu succesu escelinte a studialorulu gimnasiale, în 1869 intrá la facultatea juridica din Viena, dedicandu-se sciintiei cu cea mai mare serguintia. Cu tôte acestea nu uitá de detorintiele sale nationali, căci națiunea si-o iubiá mai pre susu de tôte. Astfelu fú unulu din motorii principali la unirea celoru dóue societáti romane ce essistea la venirea lui în Viena; astfelu fú unulu din cei trei concetopatori ai ideii serbarii din Putna și lucratoriulu celu mai exactu și mai sinceru într'u realisarea ei. Nopti întregu petrecea lucrandu cu cátiva amici ai sei din comitetulu centralu alu anululu antai; prin staruinti'a lui incursera în fondulu serbarii 3000 fl. întreprindendu a nume o caletoria în Bucovina; ca presiedintele primei delegatiuni desvoltá o activitate și o abnegatiune admirabila.

Mai departe fú elu unulu din cei putieni studinti romani, cari proiectara si efectuira o aliantia între stud. romani si slavi din Viena în contra arogantiei si egemoniei studintiloru germano-magiari, care aliantia a adusu dejá si aduce cele mai frumóse fructe în tôte afacerile comune ale studintiloru academici de aici.

Insa si în afacerile speciale bucovinene a

lucratu junele *Logoethi* cu acelasi zelu și barbatia esemplara. La universitatea din Viena se afla peste 100 stud. bucovineni, din cari aprópe de diumetate romani. Anulu trecut'u erá sè se infiintiédie sub auspiciu ultra-germane o societate academ. bucovinena, o mica Bucovina în întiolesu strainu. O parte din studintii romani erau aprópe sè se alunece în taber'a noua, carea si-a fostu pusu ca devisa cuvintele mascate: Patriotismu, umanitate, cultura. *Emanuilu Logoethi* fú acél'a carele sfarimá acelou nou cuibu de coruptiune nationala și lásitate. Neuitate vor remané cuvintele ce le rostí în adunarea studintiloru bucovineni romani, conchiamati de densulu spre acelu scopu: „Nu vedeti, fratiloru, că cu frazele puse ca devisa în fruntea societáti infiintiande ni-au calóatu strainulu și ni calca în picioára chiar drepturile cele mai sacre? De voiescu patriotismu, invetie istori'a și datinele tieriei, respectandu drepturile ei strabune; de voiescu umanitate, arete-se multiamitori pentru ospitalitatea ce li-am dat'o în cas'a și la mésa noastră; de voiescu cultura, invetie-ni limb'a, căci altcum nu pricepu eu cultur'a, decâtu ceea ce trece și prinde radecini în poporu. Nu prostituati istori'a, legea și limb'a vóstra predandu-ve scopuriloru strainulu, și nu uitati că aveti detorintie și respundere înainte patriei și națiunii, carea v'au nascutu și v'au crescutu!” Urmarea a fostu formarea unei falange solide a studintiloru rom. bucov. și disolvarea completa a partitei straine, compuse din totu felulu de elemente eterogene.

Emanuilu Logoethi a fostu unu june de caracterulu celu mai nobilu, cu portările cele mai esemplare și devotatu causei patriei și a națiunii sale în întiolesulu celu mai obiectivu alu cuvintulu. Sinceru catra amicii sei, pe cari

nu-i alegea după pusetiunea sociala, dreptu catra contrari, la cari se lucurá de celu mai mare respectu; precautu, insa resolutu și consecuentu în întreprinderile sale, exactu în implinirea detorintielorulu, cu inim'a cea mai buna și mai nobila catra poporu, caruia si-a fostu dedicatu activitatea și viet'i'a sa, modestu și fora pretensiuni, — éta insusitáti, cari ilu taceau distinsu și placutu tuturor'a. În armoni'a cea mai frumósá cu acestea erá figur'a și faptur'a lui clasica și fiinti'a-i simpatica, ce insulfá încredere și farmecu tuturor'a, carii veni au cu densulu în atingero.

Insainte de câteva septemani, după depunerea essamenulu de statu, purcese în patria sanatosu și asociatu de speranțiele și dorintiele cele mai frumóse ale amiciloru sei. Mórtea lui, subita prin tifusu în urmare a unei receli, comunicata prin telegrafu, produse nemarginita dorere și intristare în sinulu amiciloru sei, condolentia nefaciarita între contrari. Aceste simțiminte le-au manifestatu și unii și altii prin asistarea numerósa la servitiulu funebru, ce s'a celebratu la 7 l. c. în biseric'a gr. or. de aici. Amiciloru, ce tura cu densulu în relatiuni intime, li apare repozarea lui ca o rapire si seducere în Elisiu, după cum duce mitulu grecescu de vii pre toti cei buni, drepti și distinsi.

Fia-i tieren'a usióra și memori'a neuitata!

Viena, în 9 noemvre 1871.

Gabrielu Baleanu.

Magiarilor nu voiescu să se împacă cu noi, și cându totuși o dău cu budiele, întielesu e, că voiescu *supunere*; — aceea ce au datu poporului, dechiara și adă că e massimulu ce potu dă, dar acestu massimu a lor pentru noi nu se cuprinde în alt' a decătu, ca să ni stepanesca vieti'a și averea, să ni fia Dumnediei nostri, dar nu Ddiei bnii, ci demoni rei, căci intru tôte sunt inamicii nostri!

Activitatea barbatilor nostri de partid'a natiunala de la 1861 in cöce nu a medilocitu pe terenulu politicu alt'a, de cătu că a datu spresiune pretensiunilor nostre, in care consecintia a urmatu o lege de natiunalitate ce ni batjocuresce natiunalitatea, ce nu o respecta nici guvernulu, ce nu o tienu nici magiarilor prin tiéra. Éra activitatea barbatilor romani de partid'a deakista sêu a guvernului, nu numera in paginile istoriei romane de cătu căte-va nume cari au ajunsu in dirigatori mai nalte pentru că au parasitu și dóra pocalitu la mai multe ocasiuni — poporul romanu, ér facia de pretensiunile partidei natiunale au pasitu atacandu-le și descredituandu-le. —

Acesti romani inca și mai putienu au potutu störce vr'unu favoru cătu de micu pentru poporu; pentru că magiarilor nu au incredere in romani preste totu și nici in romanulu celu mai reu, ci numai tindu a se folosi de noi ca și de intruminte vile ale lor.

Dupa tôte acestea, să ni aducemu a minte de proverbiulu nostru: „Să nu te inclini santului, carele nu-ti ajuta.“ Adeca cu magiarilor nu mai potemu stă de vorba nici in comitate, nici in dieta; pentru că te plesnescu numai de cătu cu nedreptatea peste facia, și misielu tare trebue să fia acelu poporu, carele dup' atâte batjocure, mai astépta sê-lu mai batjocuresca de nou. —

Magiarulu inca nu a aretatu bnavointia de impacare catra romani, deci poporul romanu trebue să se retraga cu totulu de pre terenulu de adă alu politice magiare, pana atunci, pana nu vor intră Ardelenii printr'o lege buna și pre base politice reali in dieta, și asia pana candu magiarulu nu va aretă aplecare la impacatiune.

Impacatiunea pôte să se faca numai intre doi asemenea, nu intre sclavu și stepanu; și pana magiarilor considera pe romani de supusii, de sclavii lor, pana li place numai sudorea romanilor, totu in favorea loru propria eschisiva — este pecatu a vorbi de fratietate.

Dupa parerea mea tóta tienu't'a politica se ni fia a dá man'a cu cei — in momentu de o sörte cu noi, asemenea asupriti, a ni statori interese comune prin cari ne potemu apropiă și ajutá unii pe altii. Acestia sunt astadi serbii și slovacii, și totu elementulu slavenu din Austro-Ungaria. O programa comuna. —

Dupa firea lucrului in aceste tieri o programa federalistica, căci numai in acésta forma potu fi indreptatite tôte poporale, și facia ou impreunarea nemtilor și magiarilor, ca să cutropesca pe ceialalti, nu este alta vindecare pentru cei asupriti. Si decă se adeveresce cumva ce se suna, că magiarilor și nemtii se aliară chiar și cu prusii pentru cutropirea celorlalte popora din Austria, apoi semtiulu lipsei conditiunilor de esistintia, ni va spune, ce vomu avé de a face in viitoriu.

O voce din poporu.

Aradu, in 8/20 noemvre.

Me grabescu a Vi face cunoscutu că aséra Comitatu reunionei politico-natiunale din Comitatu nostru tienu siedintia ord. förte bine cercetata, intru carea primindu-se renuciarea la postulu de presiedinte a dlui Sig. Popoviciu, numitu presiedinte de tribunatu, și alegendu-se de presiedinte ad hoc dlui deputatu distale Laz. Jonescu, s'a pertractatu și regulatu mai vertosu caus'a nouei restauratiuni a Comitatu și specialu alegerea membriloru reprezentatiei comitatului. — O comisiune centrale permanente de 7 membri este inarcinata a conduce acésta afacere, și ea s'a ingagiata a lucră cu tóta seriozitatea ér de organe si-a creatu 17 subcomitete prin diferitele parti a le Comitatu.

Nu incupe indoiéla că prin seriozitate și energia vor reusa a alege, pana intru cătu ni ajunge dreptulu, totu ómeni de ai nostri. Despre celelalte mai amenunte Vi se va reportá formalmente.

Astadi s'a latitu faim'a, că este tocmai să se intemple Hirotosirea parintelui Mirone Romanulu de archimandritu. Positivu vine nu scia nemic'a; căci asiá se împacă că sferel

mai nalte bisericesei tienu, cumca astfelu de lucru cade a fora de cadrulu de competintia alu corporiloru autonomiei sêu constitutiunei bisericesei. De altcum la noi nici nu se pré interesédia cineva multu de atare intemplantu. De prejudecatu ea nu va prejudecá, căci sindulu și congresulu — decă vor affá de lipsa, vor luá cestiunea la delibatiune și o vor regulá, nefiindu ea pan' acuma explicitu regulata.

Halmagiu, in 2/14 noemvre.

(Sfortiurile, intrigele, coruptiunile guvernamentali; ticalosia mare si in susu si in diosu!) Presiedintele tribunalului regiu din Baia-de-Crisiu dlui G. Véghsö, de siguru in vieti'a lui n'a fostu atátu de corcetatu și tamaiatu ca de candu s'a re'torsoru de la Baia-de-Crisiu la Beiusiu; căci atátu deputatiuni, cătu și singulari fora intrerumpere batu drumulu catra Beiusiu, cersindu posturi și gratia; — a nume din totu comitatulu partecularii in numeru considerabilu alérge la Beiusiu, acum Mecca Zarándului; ér noi Halmagenii suntemu cu mai multu respectu și am tramisu chiar o deputatiune, ca celu putienu la unu ministru. Asemene lucru credu insa că și pe alocuriá va fi la ordinea diloi. Ceea ce ne supera este că, cersitori'a de posturi și gratia, se face in cont'a deputatului nostru distalu Sig. Borlea, și acésta specula la noi e unu secreta publicu; căci se spunu speculantii unii pe altii, și — asiá se vede că inisii santii factori au interesulu d'a descoperi tôte, pentru d'a ne batjocuri și compromite prin promisiunile facute de mai multi ai nostri, numai ca să ajunga la blidulu cu linto, sêu să cascade unu bietu osu de rosu! — Promisiunile, ce se facu de acesti domni, culmina intru ingagiamentulu de a colucră din tôte poterile, ca la viitörile alegeri dietali să trantésca pe dlui Sig. Borlea din deputatia! Apoi unii mai putienu deprinsi intru a pastrá secretele, spunu in audiulu lumei, că aceste promisiuni și ingagemente din partea dlui Véghsö ar fi bine primite, și totu o data ar fi indemnati apromitiatorii, să lucre numai cu barbatia, că remuneratiunea nu va lipsi. — Adeveratu, multu trebue să displaca guvernulu deputatulu nostru dlui Borlea, decă elu vine a pune la cale tôte medilöcele, — vinde chiaru și administratiunea justitiei, carea dupa lege ar fi să fia independentu, și neiertatu d'a se amestecá in treburi politice, numai ca să despöia de mandatu pre deputatulu nostru! și acésta operatiune cu calcarea in piciora a legii, o pune la cale prin presiedintele tribunalului regiu, blamandu și profanandu și legea și dreptatea, și astfelu degradandu-se!

Asia se vede că comitele Haller n'are destulu creditu la guvernulu, și d'aceea nu i-a lasatu lui acésta opera si gloria, ci a trasu justiti'a in noroiulu coruptiunei politice.*) — In conversările de tôte dilele nu o data se nasce intrebarea: cum se pôte și pentru ce óre ai nostri să sacrificie pe deputatulu nostru? Óre nu ne-a reprezentatu intocmai dupa dorintiele și convictiunile nóstre? Nu a espresu fidelu aceea ce sentimu și noi?

Nici o voce negativa nu se redica, nici nu se pôte redicá.**) Deci de unde acésta ro-

*) Nu potemu a nu Vi spune că Ve insielati. Politice magiare a dlui Andrássy nimicu, dar chiar nimicu nu-i este santu și scumpu. A ingagiatu și pre supremi comiti si pre presiedintii tribunaleloru, și cauta a ingagiá pre eppi, protopopi și preoti, pre candidatii judecatori și notari, și de a valm'a cu acestia se mai folosesc de tôte elementele cele mai spurcate in contra celoru căti-va barbatii romani pre cari nu pôte avé sperantia nici d'a-i intimidá, nici d'a-i corampe ca să taca și să se inchine si ei vitielului de aur alu magiarilor, stepanirei loru ucidiatoria de poporu! Vedeti DVostre ce face „Patria“ și „Gur'a Satului“ cu Babesiu; d'ar inoa decă Vi-am mai poté aretá datele ce avemu despre perfidele ingagiamente si comploturi și calumnii ce se facu in cerculu seu de alegere! — Insa să fiti convinsi că poporul tôte pré bine le cresta, si la o buna ocasiune tôte se vor descarcá in capulu misieiiloru! Apoi — noi inca in vieti'a nóstra nu ne-am servitu de midilöce drastice facia de ai nostri, nici n'am mersu pana a deschide poporului ochii ca să véda — nu numai nedreptátele, ci chiar si blastematiele tiraniloru sei/seculari. Merga numai guvernulu magiariloru nainte pre calea coruptiunei si cinismului seu ordinaru, si va vedé elu unde o să ajunga, va vedé elu că pre ce piciora va asiedia patria'a și viitorulu natiunei sale! — Red.

**) Dar nu se pôte! asteptati numai inca, că o sê-lu face lotru si tradatori si vamesii si fariseii o să provoce poporul sê-lu ucida cu pectrii! Vamesii si fariseii au acusat si restignitu pre Christosu, apoi unu Babesiu si unu Borlea dora nu vor fi mai buni de cătu fiulu lui Ddieu! — R. e. d.

manesca tradare?! Dămu cu socotéla că pentru dragulu de „eu“, se sacrifica totu ce este afora de acést'a; acést'a trebue să fia spiritulu moralu pe care l'a produsu stepanirea magiara de cincini ani incöci; acést'a midilöculu prin carele repopatulu b. Eötvös se maguliá că in diece ani va magiarisi „inträga tiér'a“, frescoe astupandu cu pumnulu tôte gurele cele ce nu se potu astupa prin coruptiuni!

Dar scopulu si activitatea acést'a pana acuma, — cum am dis, este numai secretu publicu, și de aceea aflamu de consultu, in speranti'a de corectiune, a nu dá pe facia numele omeniloru slabi; vor sei insa acei domni, că-i cunoscemu bine; apoi in speranti'a că vor cercá reparatiune prin fapte, decă sentiuulu romanescu de onóre va sentí remuscare pentru alunecarea dóra numai momentana — in pecatu, si asia scuturandu-se de molipsirea cu care guvernulu ungurescu tientesce a infectá totu ce a mai ramasu bunu și dreptu, ca stanc'a de granitu, de si — continuu lovita de valuri, vor stá neclintiti la inaltimea caracterului si luptei natiunale, — ceeace actualmente la noi trebue să culmine intru a isbi in acestu guvernulu darapanatoriu de tiéra si nesocotitoriu de interesele adoverate ale patriei! —

Camera Romaniei

in siedinti'a de 5/17 l. c. a votatu urmatörila adresa la cuventulu tronului:

Pré inaltiate Dómne!

Alunarea deputatiloru chiamata in sesiune inaintea terminului legiuitu ca să se ocupe cu lucrări devenite urgente pentru interesele tierci, precum si se afirma de guvernulu Mariei tale, crede de detori'a sa ca de la antaiulu ei cuventu, să Ve incredintiedie că va dá guvernulu unu concursu leale si inteligintu in sultatiunea cestiuniloru ce se vor supune deliboráriloru ei.

Bun'a intielegere ce s'a cimentatu intre poterea esecutiva si poterea legislativa, adunarea o considera ca o conditiune esentiale de stabilitate, sub a carei scutu se potu desvoltá tôte interesele vitali ale tierci. De aceea privindu la rezultatele dejá dobandite, la liniscea publica consolidata, la regularea in mare parte simtiétorie a finantielor si la restaurarea creditului, adunarea se felicita dimpreuna cu guvernulu de bunole efecte ale acordului ce a domnit in conduita afaceriloru publice; ea este firmu decisa a starui intr'o cale ce singura pôte promite unu progresu normale; si nu va perde din vedere, ca tienta a aspiratiuniloru sale, armoni'a intre poterile publice si intieptiunea in tôte mesurile ce se atingu de diferitele interese ale tierci.

Vedemu cu mare multiamire asigurarea ce ni se da, că prin legile din sesiunea trecuta guvernulu a inlaturatu cris'a financiara. Acestu resultatu este de o mare importantia si potemu sperá că printr'o buna administratiune, precum si prin votarea legiloru necesarie, vomu ajunge la stabilirea diu ce in ce mai completa a oculibrului financiaru.

Petransa de necesitatile practice ale tierci, adunarea este convinsa că nu pôte face mai bine ca să corespondu la dorintiele Inaltimei Vöstre pentru binele publicu, de cătu a se tiené departe de ori ce teoria amagitorie; in acestu spirit, ajutati si de esperinti'a trecutulu, vomu corcetá tôte proiectele de legi ce ni se anuncia, cu cea mai mare atentiune si cu tóta scrupulositate ce ni sunt impuse de detoriile nostre catra tiéra.

Speramu, Pré Inaltiate Dómne, că acésta sesiune va fi totu asia de productiva ca si cea trecuta; si plini de acelasi devotamentu catra tron si dinastia urámu Mariei Tale si Mariei Sale Domnei, ani multi si fericioti.

(Semnatu) Reportoriu: A. L. A. H. O. V. A. R. I.

Varietati.

— (Unu corespundinte de la Pesta) scriindu in „Gazeta Transilvaniei“ despre aparintia noului diariu guvernamentalu, intre altele observatiuni binemerite, dice: „Me miru de increderea ce are in sine „Patria“ că i va succede a dá alta directiune activitatei romaniloru (nu passivitatei?) atátu din cöce, cătu si dincolo de „Délulu mare“ (Királyhágó). Dar se va insielá amaru! Nu unu diurnalu că „Patria“, dara nici o suta si o mia de diurnale nu vor fi in stare să faca pre romanii transilvani să parascesca passivitatea, nici pre toti ca să desvölte activitate in alta directiune, de cătu in cea de pana acuma; cu atátu mai putienu să vor apropiá romanii de guvernulu — (ceea ce se vede,

ca ar' dori „Patria“ —); pana candu guvernulu nu va dá probe, nu va dovedi, ca e asemenea dreptu catra tote natiunile si confesiunile din patria, si că nu e guvernulu unei natiuni, ci alu tuturor natiunalitatiloru; si — pana candu va mai stá in valóre pentru Transilvania legaa electorala din 1848! A pretinde de la romanii din Transilvania ca să ie parte la alegerile dietali dupa legea din 1848, ar insemná atát'a, cătu a presupuno despre ei, că-si vor gurbóvi spatelile inaintea stepaniloru, că se-i póta bate mai bine; ori că vor sarutá man'a care ii bate, — a insemná atát'a, cătu (scii dta „Patria“ ce insemnédia) „ticalosu maria ta,“ Curiösa intrebare, dar cum se nu scie ce insemnédia acést'a candu — o si practisedia si inca ar mai dori ca să-si recrute cătu mai multi sateliti retaciti, pe carii ii va si gasi decă vor fi — bine platiti!

— (In districtulu Fogarasiu) alegerile reprezentantiloru municipali s'au efeptuutu in septeman'a trecuta, si pre semne resultatulu acestoru alegeri guvernialiloru nostri nu li pré vine la socotéla, de óre ce in mai multe foi magiare cetimu lamentatiunile loru desperate, contra „reactioniloru“ romani, cari s'au portatu cu barbatia in tôte partile municipiului. Regretamu multu că nu s'a aflatu pana acuma unu condeiu romanu care să ne informiede despre decurgerea actului de alegere.

— (Sörtea literatiloru.) O fóia magiara scrie că unu distinsu barbatu literatu alu magiariloru, care pe la inceputulu secolului presinte a ilustratu literatur'a loru natiunale cu opuri escelinti, astadi e uitatu de natiunea sa; memori'a lui se respectiedia astfelu, că insusi cas'a in care a locuitu si a scrisu opurile sale, astadi se folosesc — de cocina pentru rimatori, ér mormentulu lui in gradin'a din apropiare — e asemine pamentului, care s'a si aratu pentru ca să creasca trifoiulu.

— (Si la mörte in unire.) Dilele trecute s'a inmormentatu unu cetatienu din Pesta, care a avutu rar'a fericire (decă va mai fi sciindu elu despre acést'a) că iubit'a sa consorta, cu carea a traitu in restimpu de 30 de ani, a repausatu in aceasi dia si mai in aceasi óra cu densulu, si asia fidelii consoti la o alta s'au inmormentatu.

— (Bismark scrie rusesce.) Redactorele tóiei rusesce „Niwa,“ voindu să publice portretulu marelui cancelariu alu Germaniei, s'a adresatu d'a dreptulu la dinsulu pentru ca să-i trimita portretulu „binemeritu“ impreuna cu propria sa subscriere cu litere, respective cu slove rusesce; la care dnulu de Bismark numai de cătu i-a respunsu cu multa afectiune chiar in limb'a rusesca, tramiendu-i portretulu cerutu impreuna cu autografi'a sa.

Cate-va umilite intrebări catra onorat'a Directiune a asociatiunei natiunale aradane pentru cultur'a poporului romanu.

A interpelá onorat'a Directiune dóra nu vomu fi indreptatiti; dar a core desluciri despre lucruri ce ni jacu in interesu atátu nóa, cătu si altor'a carii nutrescu simpatia catra cultur'a natiunale, — credemu că ni se va iertá.

Deci purcediendu din acestu indemn, desi cu mare sfíela, adeca nu tocmai bucurosu, dar cu cea mai curata consciintia venimu de a adresá urmatörile intrebări onoratei Directiuni, recomandandu-le inaltei atentiuni:

1. Óre bibliotec'a asociatiunei este numai pentru aceea proprietatea ei, ca unti individi, facendu exceptiune, să se folosesc de ea; junimeii studiose insa carea este partasia dreptului de a se poté folosi de ea, ea să fia inchisa?

Cärtile frumoase romanesce, din cari tenerimea ar poté trage multu folosu, din cari ar poté invetiá a conosce mai de apröpe frumsetiele limbii si literaturii natiunale, de trei ani jacu muccdiendu in castenele societatei, a carei scopu este cultur'a poporului romanu!

In sal'a de lectura, destinata si junimeii studiose, in locu de diariile natiunali romanesce cele mai prospete si de interesu, pana candu vor jacee cele de multu, de luni invecitate?

De ce nu se punu pre mäsă spre folosire, ci jacu prin chiliele si gradin'a dlui notariu directiunali?

Intrebările acestea nu le puneamu Directiunei in publicu, de ni éră cu potintia a-i adresá o rogare macar; nu căci dechiaramu sinceru onoratului publicu, că dd. ce figurédia de oficianti directiunali, formédia unu clubu de o séma de despoti, cu cari noi studentii nu ne potemu intielege. —

Rogăm vindecarea reului, cu atât mai vertos, căci cercetarea cafenelor unde am mai potă ești vr'nuu d'iaru naționalu, prin *directoratulu gimnasiulu* ni este cu totu dreptulu oprita!

Aradu, in 11. noemvre 1871.

Mai multi teneri studinti, iubitori de cultur'a loru naționala.

PROTOCOLULU

siedintiei a XII. extraordinarie, ținuta din partea Direcțiunei Asociațiunei naționale pentru cultur'a poporului romanu din Aradu, in 12 nov. 1871. De facia au fostu direct. sec. Ioane P. Desseanu, ca presiedinte, membrii: Teod. Serbu, Georgiu Dogariu, Jos. Goldisiu si Jos. Popoviciu. Ca notariu a funcționatu notariulu Ios. Codreanu.

94. Presidiulu propune a se telegrafă d'liu Constantinu Radulescu in Lugosiu, intrebandu-lu că facutu-s'au dispusetiunile necesarie referit'orie la ținerea adunarei generali pe 22 noemvre a. c. si ore fi-va cu potintia a se ținé atunei adunarea generala?

Decisu: Se primesce si se telegrafăza numai de cătu.

95. Perceptorole specificu starea cassei precum urmédia: cu diurnalulu de perceptiune sub positiunile 1—138, adeca pana astadi, a primitu una suma de 1325 fl. 93 cr.

Cu diurnalulu de erogatiuni sub positiunile 1—70 s'au spesatu 2046 fl. 43 cr. Astfelu erogatiunea e mai mare de cătu perceptiunea cu 720 fl. 50 cr. Care subtragedu-se din capitalulu depusu in cass'a de pastrare in sum'a de 4270 fl. 59 cr. remanu bani gat'a 3559 fl. 9 cr. adeca: trei mii cinci sute cinci dieci fl. 9 cr. v. a.; la care reportu se observa, că erogatiunile s'au urcatu la sum'a espusa mai vertosu prin escontarea stipendialoru, si a altoru restantie insemnate din arulu 1869 si 1870.

Decisu: Se ié spre sciintia.

96. Presidiulu substerne unu contu de 69 fr. 30 cr. de la Stefanu Gyulai pentru tipariturile de la 21 aprile pana la 29 octobre 1870.

Decisu: De ore ce din socotile fostulu notariu Petru Petroviciu dtto 31 augustu 1870 insinuate Direcțiunei sub Nr. 22, 1871 se vede: că unele positiuni din contulu acest'a dejá ar fi solvite, — asemnarea contulu pretinsu nu se pôte eptai, oi actele referit'orie la acésta cauza se estradau esactorelui spre censurare si opiniunare urgenta.

97. Presidiulu propune asemnarea speseloru faculu Asociațiunei recerute pentru tipariturele provocatiuniloru si pentru expeditiunile facute catra membrii Asociațiunei, cari sunt in restantia cu ofertele loru. —

Decisu: Spesele recerute se asemnu la perceptoratu, fiindu fisculu Asociațiunei indetoratu a-si dá ratiociniulu la timpulu seu.

98. Apropiandu so ținerea adunarei generali a Asociațiunei, se semte necesitatea de a se ținé siedintie permanente.

Decisu: Siedintiele directiunali pana la adunarea generala se vor ținé permanente, — deci siedintia urmat'oria se defige pe 14 noemvre a. c. dupa amédi la 6 ore, candu se va autenticá si protocolulu acést'a.

Protocolulu presentu cetindu-se in presentia directorelui sec. Joane P. Desseanu si a membriloru: Georgiu Dogariu, Teodoru Serbu, Josifu Popoviciu si Josifu Goldisiu — s'a autenticatu in Aradu, 14 noemvre 1871.

Joane Popoviciu-Desseanu,

directoru secundariu.

Josifu Codreanu, notariu.

Protocolulu

siedintiei a XIII. extraordinarie, ținuta in Aradu in 14 noemvre 1871 din partea Direcțiunei Asociațiunei rom. pentru cultur'a poporului romanu, fiindu de facia: directorele sec. Joane Popoviciu-Desseanu, ca presiedinte, apoi membrii: Georgiu Dogariu, Josifu Popoviciu, Teodoru Serbu si Josifu Goldisiu. Notariu: Josifu Codreanu.

99. Cetindu-se telegramulu dtto Lugosiu 12 nov. si scris'orea din 11 noemvre a. c. a d'liu advocatu si vice-presiedinte alu adunarei generali Constantinu Radulescu, prin care densulu aduce la conosciint'a Direcțiunei, că: — fiindu de acést'a rogatu a face pregatirile pentru ținerea adunarei generali a Asociațiunei, din caus'a ocupatiuniloru sale multilaterali densulu ne potendu satisfacé acésta insarcinare, a recercatu cerculu de lectura romanu din Lugosiu, ca se primésca a supr'a sa acésta insarcinare, la ce cerculu de lectura s'a si invoitu, si denumindu-se un'a subcomisiune din comitetulu cerculu, pregatirile necesarie mai tóte s'au si facutu. — Dar pre candu preparativile de intimpinarea adunarei generali a Asociațiunei se faceau pentru 22 noemvre, de o data s'a ivitu scirea, că si noulu supremu comite alu Carasiulu tocmai in 22 noemvre 'si va celebrá instalarea in Lugosiu, si astfelu nepotendu-se capeté sal'a comitatulu, éra sal'a redouteloru inca fiindu ocupata pentru banchetulu festivitatei de instalare, si in fine nepotendu-se capeté nici incaperi in ospetari, căci acestea vor fi ocupate de intimpinatorii comitetulu supremu: e cu nepotintia de a se ținé in Lugosiu adunarea generala a Asociațiunei nostre in 22 noemvre a. c. séu urmat'oriele dile. —

Decisu: Se ié spre sciintia cu parere de reu. Terminulu de mai susu alu adunarei generali deci se revóca, si presidiulu se insarcinédia a avisá publiculu despre acést'a prin telegramu adresatu catra foia „Albina“ si pana candu se va publicá decisulu presinte. Si fiindu că in urmarea acest'ora permanentia siedintieloru directiunali a devenitu de prisosu, dispusetiunea facuta prin decisulu de sub nrulu protocolulu 98 — se sistéza.;

Cu acést'a protocolulu cetindu-se, s'a autenticatu si subscrisu.

Joane Popoviciu-Desseanu m. p.

directoru secund.

Josifu Codreanu m. p. notariu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a romana gr. or. din comun'a bisericésca San-Mihaiulu-romanu, se deschide concursu pana in 20 noemvre a. c. e. v. Cu acestu postu sunt impreunate urmat'oriele emoluminte: 100 fl. v. a.; 30 meti de grâu; 2 jugeru de pamentu aratoriu; 4 orgii de lemne; 1/3 jugeru de via, si cortelu liberu cu diumetate gradina.

Cei ce voiescu a ocupá acestu postu, au a-si tramite recursorile loru subsemnatulu Comitetu — prin subscrisulu inspectore de scóle cercualu, avendu a le provedé cu documintele necesarie. Cei ce au studiatu clase gimnasiali séu 3 reali vor fi preferiti.

NB. Toti acei dni recurenti cari voiescu a ocupá acestu postu, au a se presentá in vre-o domineca séu serbatóre la biserica, pentru ca se-si cunósca poporulu.

San-Mihaiulu-rom. 3 nov. 1871.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu

Dr. Paulu Vasiciu

1—3

inspectore cercuale de scóle.

Concursu.

Pentru postulu de protopresbiteru gr. or. in Jenopolea (B. Ineu), cu care este impreunatu venitulu unei parochie din B. Ineu, precum: una sesiune de pamentu, 100 fl. in tipu de biru, si stolele, precum si venitele indatinate din protopresbiteratu, — prin acést'a se escrie concursu, aveadu recurentii a-si asterne recursele loru subscrisulu presiedinte la Buteni — pana in 28 noemvre a. c. st. v. si indiestrandule cu documintele recerute pentru atare postu. Cei ce vor produce testimoniulu de maturitate séu de alta calificatiune mai inalta, se vor luá in deosebita consideratiune. Terminulu de alegere se pune pe 2 decemvre a. c. st. v. in B. Sebesiu.

Datu in siedintia comitetulu protopresbiteralu in B. Sebesiu, in 4/16 noemvre 1871.

Constatinu Gurbanu m. p.

presiedinte, adm. protopr. Paulu Pagna m. p.

1—3

notariu.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din comun'a Slagna, protopresb. Caransebesiulu, se escrie concursu cu terminu de 20 de dile de la prim'a publicare. Dotatiunea se cuprinde din venitulu stolariu si birulu parochialu de la 50 de case, una sesiune parochiala impartita in 24 parcele, cortelu liberu cu gradina de legumi. Doritorii de a ocupá acésta parochia se-si adreseze recursele catra Comitetulu parochialu prin protopresbiteratu, provediendu-le cu atestatele recerute de Statutulu organicu.

Slagna, in 5 noemvre 1871.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu

1—3

d'liu protopresb. tract.

Concursu

Pentru ocuparea postulu de cantorn la biserica catredrale gr. or. din Caransebesiu se escrie concursu cu terminu de 20 de dile de la prim'a publicare. Dotatiunea se cuprinde din 200 fl. v. a. salariu anualu, din venitulu indatinatu de la ingropatiuni si de la amblarea cu iocón'a, cu vilemulu si cu stéu'a la naserea Domnului, precum si de la nunti. Doritorii de a ocupá acestu postu, se-si adreseze recursele catra Comitetulu parochialu, provediendu-le cu atestatele de calificatiune, a nume cu celu de la protopresbiteru in intielesulu §.-lui 23, punct. 12 din Statutulu organicu.

Caransebesiu, in 29 octobre 1871.

Comitetulu parochialu,

in contielegere cu

1—3

d'liu protopresbiteru localu.

Concursu

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a confesiunala gr. or. din comun'a Ligetu, cottuiu Temisiulu, protopresbiteratu Ciacovei. Emolumintele sunt: 80 fl. v. a., 40 chible de grâu, 80 lb. de clisa, 50 lb. de sare, 12 lb. de lumini, 4 jugeru de pamentu, 3 stangeni de lemne pentru invetiatoriu si 3 stangeni pentru incalditulu scólei, si gradina de legume. Aspirantii au a-si tramite recursele Comitetulu, provediute cu tóte documintele necesarie, pana in 26 noemvre c. v. 1871.

Ligetu, 1. noemvre 1871.

1—3

Comitetulu parochialu.

Concursu

Se deschide prin acést'a pentru parochia vacante din Poieniu, protopresbiteratu gr. or.

alu Fagetulu, pana la 30 noemvre a. c. Emolumintele sunt: 32 jugeru de pamentu, 1/2 jugeru intravilanu, de la 99 de case birulu si stol'a indatinata.

Doritorii de a competi la acésta parochia, au pana la prefiptulu terminu recursele lor, instruate in sensulu Statutulu organicu si adresate Comitetulu parochialu, a le substerne d'liu protopopu Atanasiu Joanoviciu in Fagetu.

Poieniu, 1. noemvre 1871,

In contielegere cu d'liu protopopu,

2—3

Comitetulu parochialu.

Concursu

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a elementara gr. or. romana din suburbiulu Timisiórei Fabricu, se escrie concursu pana in 20 noemvre st. v. a. c. 1871.

Emolumintele sunt: salariu anualu in bani 420 fl. v. a. 6 orgii de lemne si cuartiru iberu; afora de acést'a 14 fl. v. a. anualu dinl fundatiunea Predovicu.

Doritorii de a fi alesi sunt avisati, pre langa alte recerintie prescriése de „Statutulu org.“, a produce testimoniulu de patru clase gimnasiale séu trei reale, si testimoniulu despre depunerea essamenulu de calificatiune.

Recursurile astfelu instruite si adresate Comitetulu parochialu, sunt a-se trimite d'liu inspec. cerc. Dr. Pavelu Vasiciu in Temisior'a, pana la diu'a susu atinsa.

Temisior'a, in 10 noemvre 1871.

Comitetulu parochialu.

in contielegere cu

Dr. Pavelu Vasiciu,

2—3

inspectoru cercualu de scóle.

Concursu.

Pentru ocupare statiunei invetiatorescu la scól'a rom. gr. or. confesiunala din comun'a Petrósa, protopopiatulu Fagetulu, se esorie concursu para la 30 noemvre 1872 st. v.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 63 fl. in bani gat'a; 10 meti de grâu; 20 meti de cucurudiu; 75 lb. de sare; 100 lb. de clisa; 12 lb. de lumini; 8 orgii de lemne si cortelu liberu, cu gradina de 1/2 jugeru. — Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tramite recursele lor — adresate Comitetulu parochialu — de a dreptulu d'liu protop. Atanasiu Joanoviciu in Fagetu.

Petrósa, 1. noemvre 1871.

2—3

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu d'liu protopopu.

Concursu:

De ore ce pentru ocuparea postulu invetiatorescu de la scól'a confesiunala gr. or. din comun'a Uvinu, la primululu concursu numai duoi au suplicatu, si dintre acestia nici unulu nu s'a infacisiatu in comuna, comitetulu parochialu marindu salariulu, deschide concursu nou pana in 12 dec. a. c. st. v.

Léfa anualu este: 105 fl.; 40 meti de grâu, 100 lb de lardu, 100 lb. de sare, 15 lb. de luminari, 4 lantia de aratura, cu 1 lantiu intravilanu, si 9 orgii de lemne, din cari este a se incaldí si scól'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se-si tramite recursele catra subsemnatulu Comitetu parochialu séu de a dreptulu la d'liu inspectore cerc. de scóle in Timisióra, alaturandu documinte, că au absolvatu preparand'ia cu succesu bunu, si că au depusu essamenu de calificatiune; si sunt potiti toti aceia cari vor avé voia de a primí acestu postu, a se infacisí in vr'o domineca séu serbatóre la biserica ca se fia cunoscuti poporulu.

Uvinu, 1. nov. 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu:

Dr. Pav. Vasiciu m. p.

2—3

inspect. cerc. de scóle.

„ALBINA“

Institutu de creditu si de economii.

Terminulu pentru subscriptiunea de actiuni la Institutulu de creditu si de economii „Albina“ se prolungesce prin acést'a pana in 30 noemvre cal. nou a. c. cu acelu adausu, ca alta prolungire nu va mai urmá la nici o intemplare.

Conditiiunile remanu cele cunoscute.

SIBIU, 15 octobre 1871.

Comitetulu fundatoriu.